

Ako sa správať počas búrky vo voľnej prírode, v objekte budovy a pri jazde motorovým vozidlom :)

Ako sa správať počas búrky vo voľnej prírode

Výskyt [bleskov](#) v prírode je spojený obyčajne s náhlymi zmenami počasia. Preto pri pobyte vo voľnej prírode je vhodné včas pozorovať na oblohu formovanie mohutných búrkových mrakov, hrmenie a príchod dažďa. Dusno a silnejúci vietor so vzdialeným hrmením a blýskaním sú predzvestou blížiacej sa búrky. Vzdialenosť búrky od miesta pobytu možno ľahko odhadnúť pomocou rýchlosti šírenia sa zvuku, t.j. z časového intervalu medzi zábleskom a následným zahrmením. **Pri rozdiel do 10 sekúnd je búrka už nebezpečne blízko a pri intervale od 10 do 20 sekúnd je situácia už nebezpečná.**

Treba si uvedomiť, že žiadne miesto vo voľnej prírode nie je absolútne bezpečné pred zásahom blesku. Preto už pri prvých príznakoch blížiacej sa búrky treba prerušiť všetky aktivity a vyhľadať vhodný úkryt. Bezpečnú ochranu pred zásahom blesku poskytujú budovy s [bleskozvodom](#), vozidlá s celkovou karosériou, kabíny stavebných strojov, železničné vagóny, miesta pod oceľovým alebo železobetónovým mostom a podobne.

V prípade väčšej skupiny nachádzajúcej sa v prírode je lepšie sa rozptýliť v priestore oddelene niekoľko metrov od seba. Je vhodné odstrániť z tela kovové predmety, ako sú kovové náramky (hodinky), náhrdelníky, prstene, všetky odevy obsahujúce kovové výstuže, opasky s kovovými sponami a podobne. Ak už nie je šanca vyhľadávania úkrytu pred bleskom vo voľnom teréne, treba sa snažiť, aby sme neboli my najvyšším bodom v okolí. Na prežitie treba zaujať správnu polohu tela a nikdy si nelíhať na zem.

Pri tejto polohe je dôležité mať päty spolu, hmotnosť tela preniesť podľa možnosti na špičky nôh, nedotýkať sa inými časťami tela zeme, hlavu skloniť čo najnižšie, aby blesk smeroval mimo hlavy, ruky mať položené na ušiach a lakte dať blízko seba.

Správna poloha tela človeka pri búrke

Ak nie je v blízkosti vhodný úkryt, treba vyhnúť tým miestam, ktoré sú podľa skúseností zvlášť nebezpečné. Sú to osamelé stojace stromy alebo skupiny stromov, senníky, stĺpy nadzemného vedenia a ich blízke okolie, vrcholky hôr, pahorky, vyhladkové veže a podobne. Nebezpečné je zdržiavať sa aj v blízkosti kovových plotov, potrubí, kovových konštrukcií a podobne. Na voľnom priestranstve nepoužívať mobilný telefón v čase búrky (treba ho vypnúť).

Je potrebné vyhýbať sa v čase búrky a počas búrky používaniu rybárskych prútov, golfových palíc, dáždnikov a uväzovaniu domácich zvierat na reťaz a podobne.

Plávať alebo zotrvať vo vode počas búrky je životu nebezpečné, lebo vo vode sa šíri bleskový prúd, podobne ako v pôde na rozsiahlej ploche. Už zásah malým bleskovým prúdom môže u osoby nachádzajúcej sa vo vode vyvolať šok a spôsobiť následné utopenie.

Ako sa správať počas búrky v objekte budovy

Pokiaľ sú budovy vybavené ochranou pred bleskom a prepätím podľa najnovších technických poznatkov, nepredstavujú blesky v zásade žiadne nebezpečenstvo pre človeka ani pre inštalované technické zariadenia. Ak

to tak nie je a budovy nie sú vybavené žiadnym bleskozvodom alebo majú bleskozvod starší, nekontrolovaný a neutržiavaný, treba dodržiavať základné pravidlá správania sa počas búrky.

Zatvoriť okná, nedotýkať sa kovových potrubí rozvodov vody, plynu, ústredného vykurovania a pohyblivých sieťových káblov k elektrickým spotrebičom, anténnych káblov, telefónnych a dátových káblov. Je vhodné vytiahnuť sieťové, anténne a dátové vidlice zo zásuviek hlavne drahých elektronických prístrojov (televízne prijímače, audio prístroje, počítače a podobne).

Inštalované špeciálne prepäťové ochrany na sieťové, anténne a dátové zásuvky v starších objektoch poskytnú ochranu len pred účinkami vzdialených zásahov blesku a v žiadnom prípade nenahradzujú bleskozvod.

Počas búrky je vhodné vyhnúť sa kúpaniu, sprchovaniu a umývaniu riadu z dôvodu možného nevyrovnaného potenciálu potrubí.

Ako sa správať počas búrky pri jazde motorovým vozidlom

Automobil vo všeobecnosti predstavuje [Faradayovu klietku](#), ktorá poskytuje vnútornej posádke **spoľahlivú ochranu pred priamym zásahom blesku**.

Kabriolety bez kovovej strešnej kostry alebo rámu i pri uzatvorenej streche už bezpečné nie sú. Podobne nové automobily s plastovými časťami karosérie už nepredstavujú bezpečnú Faradayovu klietku. Vysunutá anténa na streche automobilu predstavuje vážne nebezpečenstvo pre posádku počas búrky.

Niektoré moderné motorové vozidlá sú vybavené ochrannými zariadeniami, ktoré zabránia funkčným poruchám v prípade blízkeho úderu blesku. Priamy zásah bleskového prúdu do automobilu predstavuje silné elektromagnetické pole, ktoré citlivé elektronické konštrukčné celky poškodia. Problémy môžu vzniknúť pri prechode bleskového prúdu z kovového plášťa automobilu do dobre izolovaných plôch pneumatík.

Nebezpečenstvo jazdy v búrke môže byť aj nepríjemné, vodič môže byť silno oslnený prudkým zábleskom a môže sa zlaknúť silného zvukového efektu. Na svetelných križovatkách, na železničných prejazdoch a iných signalizačných zariadeniach je namieste zvýšená opatrnosť, lebo zariadenia môžu byť pôsobením blesku nefunkčné alebo môžu nespoľahlivo pracovať.

Z týchto dôvodov je vhodné jazdu na bezpečnom mieste, pokiaľ je to možné, ďaleko od exponovaných miest prerušiť návštevou motorestu, obchodného centra... Ak už sme v búrke, zostaneme v automobile, vypneme motor, demontujeme anténu, uzavrieme okná a nedotýkame sa kovových častí karosérie. Vodiči jednotopových vozidiel môžu byť počas jazdy v búrke priamo zasiahnutí bleskom, preto by mali **jazdu počas búrky bezpodmienečne prerušiť, vozidlo odstaviť a vzdialiť sa od neho na dohľad alebo ho uzamknúť**.